

Міністерство освіти і науки
України Український
державний університет імені
Михайла Драгоманова
Природничий факультету
Кафедр туризму

СИЛАБУС

Вибіркової навчальної дисципліни

Культура управління в туризмі ВВ.2.2.03

(назва дисципліни, шифр за навчальним планом)

освітньої програми «Туризм»

(назва)

галузі знань 24 Сфера обслуговування

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 242 Туризм

(код і назва спеціальності)

освітнього рівня бакалавр

(бакалавр/магістр)

4, семестр VIII

(рік вивчення дисципліни за навчальним планом, семестр)

I. Опис дисципліни

Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю	
Кількість кредитів -4	Методи навчання: словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, проблемно-пошукові, під керівництвом викладача	
Загальна кількість годин -		
<i>Денна</i>		<i>Заочна</i>
Лекції:		
120		120
Семінарські (практичні) заняття:		
Лабораторні заняття:		
24	4	
Самостійна робота:		
72	104	
Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Тижневе навантаження (год.)		
- аудиторне: 3,5		
- самостійна робота: 3,9		
Мова навчання - українська		
Форми поточного контролю: Вхідний контроль, усне опитування, ділова гра, письмове опитування (тест- контроль), індивідуальне опитування, виступ студента на занятті, презентації, контрольні роботи, модульний контроль.		
Форма підсумкового контролю: залік		

Предмет вивчення навчальної дисципліни _вироблення оптимальних моделей виробничих відносин керівників з колективом, враховуючи загальні етичні норми та психологічні властивості у процесі формування ринкових відносин.

Міждисциплінарні зв'язки: «Міжнародний туризм», «Культурологія», «Менеджмент у туризмі», «Маркетинг у туризмі», «Міжнародний туристичний бізнес», «Організація екскурсійних послуг».

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Культура управління у туризмі» є підготовка висококваліфікованих бакалаврів туризму, формування у них глибоких сучасних знань, нового мислення, комплексного розуміння проблем управління розвитком туристичного підприємства та опанування їх застосування на практиці. Водночас актуальним є і вироблення вміння орієнтуватися у соціально-економічних процесах, що формують національні традиції, спосіб життя та ментальність, ознайомлення з методологією комплексного вивчення культури управління у туризмі, що передбачає полідисциплінарний синтетичний підхід до проблеми, а також збагачення загальної культури та навичок мислення студентів.

Завданням вивчення дисципліни «Культура управління у туризмі» є оволодіння студентами глибоких теоретичних знань з основ культури управління та формування практичних умінь для володіння науково обґрунтованими методами організації управлінської діяльності.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p>знати: основні поняття та категорії культури управління; сутності та психологічний зміст культури управління.</p> <p>вміти: володіти інструментарієм адміністрування бізнесом, комунікативними здібностями та культурою управління.</p>	<p><i>Інтегральна компетентність</i> здатність спрямовувати самовиховання на єдність індивідуальних, національних і загальнолюдських цінностей. здатність до аналізу і проектування міжособистісних, групових і організаційних комунікацій.</p>
2.	<p>знати: принципи, елементи та взаємодії основних складових; фактори формування культури управління.</p> <p>вміти: передбачати та оцінювати ринкову кон'юнктуру, працівників; володіти технікою мовлення, знати мовленнєвий етикет і вміло його використовувати.</p>	<p><i>Загальні компетентності</i> володіння сучасними технологіями управління персоналом; здатність проектувати організаційну структуру, здійснювати розподіл повноважень і відповідальності на основі їх делегування.</p>
3.	<p>знати: економічні та правові засади діяльності органів, що здійснюють корпоративне управління підприємством; основні положення з визначення ефективності управління в туризмі; основи корпоративної поведінки та культури</p> <p>вміти: реалізовувати стратегічні, тактичні, оперативні плани діяльності управління в туристичній індустрії з метою підвищення ефективності їх діяльності; застосовувати та розробляти критерії оцінки ефективності управління на туристичному підприємстві; визначати та розробляти систему корпоративної поведінки</p>	<p><i>Фахові компетентності</i> здатність організувати роботу виконавців, ухвалювати управлінські рішення в організації туристичної діяльності; здатність ефективно організувати групову роботу на основі знання процесів групової динаміки і принципів формування команди.</p>

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредити ЄКТС 120 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин денна форма навчання					Кількість годин заочна(вечірня) форма навчання				
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
	Модуль 1. Теоретико-методологічні засади культури управління у туризмі.	54	12		12	30	54		6	2	48
1.	Тема 1. Соціокультурні комунікації в туризмі	9	2		2	5	9,3	1		0,3	8
2.	Тема 2. Культурно-цивілізаційна визначеність України.	9	2		2	5	9,3	1		0,3	8
3.	Тема 3. Культура як системоутворюючий фактор розвитку держави.	9	2		2	5	9,4	1		0,4	8
4.	Тема 4. Адміністративна культура управління у туризмі.	9	2		2	5	9,3	1		0,3	8
5.	Тема 5. Культура та її суспільна роль в тур індустрії.	9	2		2	5	9,3	1		0,3	8
6.	Тема 6. Сутність феномену культури управління у туризмі.	9	2		2	5	9,4	1		0,4	8
	Модуль 2. Професійна культура бакалавра туризму	66	12		12	42	66	6		2	58
7.	Тема 7. Сенс культури управління у туризмі та технології.	9	2		2	5	9,3	1		0,3	8
8.	Тема 8. Структура культури управління у туризмі.	9	2		2	5	9,3	1		0,3	8
9.	Тема 9. Філософські та психологічні аспекти культури управління у туризмі.	9	2		2	5	9,4	1		0,4	8
10.	Тема 10. Особливості формування культури управління у туризмі сучасності.	9	2		2	5	9,3	1		0,4	8
11.	Тема 11. Туристська діяльність як чинник глобальної синергії культур.	9	2		2	5	9,3	1		0,3	8

12.	Тема 12. Сутність та особливості управлінської праці туристичної галузі.	9	2	2	5	9,4	1		0,4	8	
13.	Тема13.Культура менеджера туризму.	6			6	5				5	
14.	Тема14.Синтетична форма культури	6			6	5				5	
Разом:		120	24		24	72	120	12		4	104

IV. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

Модуль 1. Теоретико-методологічні засади культури управління у туризмі.

Тема 1.1 Соціокультурні комунікації в туризмі. Дослідження процесу інтерпретації. Туристичний бізнес - етичний критерій. Антропология туризму. Філософія туризму. Туризм у контексті міжетнічних та крос культурних відносин.

Тема 1.2. Культурно-цивілізаційна визначеність України, теоретико-методологічні проблеми. Парламентаризм українців Східної Галичини, Закарпаття й Буковини при конституційній імперії Габсбургів, політична свобода. Протиставлення культурно-цивілізаційних типів, їх відмінності та особливості. Україна між двох культурно-цивілізаційних типів: європейським і євразійським. Міжнародний туризм як чинник між цивілізаційної взаємодії і взаємозбагачення культур.

Тема 1.3. Культура як системо утворюючий фактор розвитку держави. Культура управління у туризмі як наука і навчальна дисципліна, джерела її виникнення та формування. Культура як система регулюючих правил і норм, вагомий важіль впливу на очікування членів спільноти. Національна культура Української держави.

Тема 1.4. Адміністративна культура управління у туризмі: досвід, реалії, перспектива. Діагностика організаційної культури та лідерства в управлінні. Етичні аспекти взаємовідносин між колегами у професійних колективах. Вітчизняні та зарубіжні дослідники організаційної культури управління.

Тема1.5. Культура та її суспільна роль в тур індустрії. Сутність і сенс культури управління у туризмі. Суспільні функції культури. Особистісна і професійна культура керівника. Сенс і цілі управління.

Тема 1.6. Сутність феномену культури управління у туризмі. Чинники зміни цілей і характеру культури управління. Логіка культури управління та його ефективність. Етика управління та психологічний клімат. Моральнісна культура в системі управління.

Модуль 2. Професійна культура бакалавра туризму

Тема 2.7. Сенс культури управління у туризмі та технології. Зв'язок між загальною, професійною та корпоративною культурою. Культура керівника як чинник ефективності управління. Управлінські технології і культура управління.

Тема2.8.Структура культури управління у туризмі. Загальна структура управлінської культури. Формування управлінської культури майбутнього керівника. Культура в системі лідерства керівника. Управлінська діяльність як джерело культури управління.

Тема2.9. Філософські та психологічні аспекти культури управління у туризмі. Культура в системі філософії управління. Культура управління і психологічний клімат організації. Культура управління як чинник соціального прогресу. Цілі й завдання культури управлінського спілкування.

Тема 2.10. Особливості формування культури управління у туризмі сучасності.

Збереження, передача досвіду та реалізація через освітньо-виховну, інтегративну, де інтегративну та регулювальну функції культури. Механізм формування культури управління.

Тема 2.11. Туристська діяльність як чинник глобальної синергії культур. Соціальна і культурологічна сутність туризму. Міжкультурна комунікація у туризмі. Культурологічний аспект глобалізації. Етика туризму. Туризм як соціально-культурний феномен.

Тема 2.12. Сутність та особливості управлінської праці тур галузі. Управлінська діяльність як специфічна складова суспільного виробництва. Сутність, зміст, предмет, об'єкт та особливості управлінської праці. Види та класифікація управлінської діяльності. Завдання менеджера в управлінні діяльністю підприємства. Роль менеджера. Вимоги до менеджерів

V. Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

№ з/п	Назви модулів і тем	Зміст завдань до СРС	Форми виконання/звітності
	<p>Модуль 1. Фактори формування культури управління в туризмі. Тема 1. Рефлексивна культура як системоутворюючий фактор управління в туризмі. Тема 2. Складові культури управління в туризмі. Тема 3. Засоби організації культури управління в туризмі.</p> <p>Модуль 2. Вимоги до менеджера туристичного підприємства. Тема 4. Система якостей менеджера. Тема 5. Методи керівництва. Тема 6. Рівні ділового спілкування.</p>	<p>Підходи до творчого вирішення професійних завдань, розвитку самооцінки. Ознайомлення з культурою процесу управління, умов праці, ведення документації Еволюція вимог до менеджера. Ділова етика, планування робочого часу, розподіл обов'язків. Засоби комунікативного етикету, правила спілкування із ЗМІ</p>	<p>Доповіді, усне опитування. Ділова гра, тестування Індивідуальні творчі завдання. Розробка тренінгу. Усне опитування. Тестування. Самостійна робота.</p>

VI. Контроль якості знань студентів

6.1 Форми і методи поточного контролю та критерії оцінювання знань студентів (розподіл балів за кожен вид навчальної роботи студентів протягом семестру)

Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Оцінювання знань студентів на основі даних поточного контролю знань відбувається:

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за дидактичну одиницю	Кількість практичних робіт тощо	Загальна кількість балів
1	2	3	4	5
1	Виконання практичних робіт	6	8	48

2	Підсумковий тест	5	2	10
3	Реферат	12	1	12
4	Модульна контрольна робота	15	2	30
Результати поточного контролю				100
Залік				100
Підсумкова оцінка				100

6.2 Форми і методи підсумкового контролю та критерії оцінювання знань студентів
Підсумковий контроль, залік у VIII семестрі.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C	низький: задовільно	
65-69	D		
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VII. Інформаційні джерела для вивчення

Базова:

1. Адізес І. Командне лідерство. К.: Наш формат, 2018. 304 с.
2. Багацький, Володимир Варламович. Культурологія. Історія і теорія культури ХХ століття: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів /В. В. Багацький, Л. І. Кормич. — Вид. 2-ге, перероб. і доповн. —К. : Кондор, 2007. —304с.
3. Балдин К.В. Управленческие решения. —М.: Дашков и К, 2007. —496 с.
4. Безвершук Ж. О. Культурологія: відповіді на питання екзаменаційних білетів: навч. посібник /Ж. О. Безвершук. — К.: Знання, 2010. —326 с.
5. Беззубко Л.В. та ін. Управління трудовими конфліктами: Навч. посіб. К.: МАУП, 2004. 256 с.
6. Білик Б. І. Культурологія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /Б. І. Білик ; Київський національний торговельно-економічний ун-т. —К. : КНИГА, 2004. —408 с.
7. Бокань, Володимир Андрійович. Культурологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /В.А.Бокань; Міжрегіональна академія управління персоналом. —К.: МАУП, 2000. —134 с.
8. Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. Менеджмент в організації: Навчальний посібник. -3-є вид., випр. -К.: Кондор, 2004. -598 с. 10. Гапоненко А.Л. Теорія управління [Текст] /А.Л. Гапоненко, А.П. Панкрухіна; -М.: Изд-во РАГС, 2004. -558 с.
9. Герчанівська П. Е. Культура управління [навч. посіб.] /Герчанівська П. Е., Левківський К. М., Федорова І. І. —К.: ІВЦ «Політехніка», 2005. —152 с.
10. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум. — К.: Магнолія плюс, 2003. —335 с.
11. Глазунов С. В. Управлінське спілкування [навч. посіб.] /С.В. Глазунов —Д.: Дніпропетр. нац. ун-т, 2002. —88 с.
12. Карамушка Л.М. Психологія управління: Навчальний посібник. — К.: Міленіум, 2003. — 344 с.
13. Кравець М. С. Культурологія: підручник /М. С. Кравець. — Л. : Новий Світ-2008. — 320 с.
14. Мартиненко М. Основи менеджменту: Підручник/ Микола Мартиненко,. - К.: Каравела, 2005. - 494 с.
15. Обозний В.В., Щабельська В.Г., Романенко О.В. Виробнича практика майбутніх менеджерів туризму спеціальності 242 Туризм», спеціалізації «Міжнародний туризм». Методичні вказівки. — К.: Видавництво НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2019. — 50 с.
16. Русинка І. Конфліктологія. — К.: Професіонал, 2007. — 334 с.
17. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії: Навчальний посібник. — К.: Атіка, 2006. — 264 с.

Допоміжна

1. Абрамов Л.К. Менеджмент неприбуткової організації.—Кіровоград.: Вежа, 2008. —304 с.
2. Будзан Б. Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи. К.: Основи, 2006.—349 с.
3. Будиянський Н.Ф. Психологія управління. Одеса: Астропринт, 2008. —150 с.
4. Дзвінчук Д.І. Психологічні основи ефективного управління. —К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2010. —280 с.
5. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2005. —456 с.
6. Захарчин Г.М. Корпоративна культура: навч. пос. -Львів, 2011. -342 с. 1
7. Хміль Ф. І. Практикум з менеджменту організацій: [навч. посіб.] / Ф. І. Хміль — Львів: Магнолія плюс, 2004. — 333 с.

Інформаційні ресурси

1. Освітній портал – <http://nashol.com/knigi-po-menedjmentu/>
2. Освітній ресурс – <http://www.alleng.ru/d/manag/man138.htm>
3. Електронна бібліотека – http://mirknig.com/knigi/guman_nauki/
4. Електронна бібліотека – <http://nashol.com/2012062265660/antikrizisnoe-upravlenie-belyaev-a-a-korotkov-e-m-2011.html>
5. Електронна бібліотека – <http://www.knigka.info/>
6. Електронна бібліотека – <http://www.razym.ru/biz/menedjment/> Інформпортал
8. «Корпоративний менеджмент» – <http://www.cfin.ru/management/>

VIII. Інформація про викладача (ів)

Викладачі	Лекційні заняття	Практичні (семінарські, лабораторні)
Прізвище, ім'я, по батькові	Буличева Тамара Валентинівна	Буличева Тамара Валентинівна
Профіль викладача на сторінці кафедри/факультету	http://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Буличева Т.В.pdf	http://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Буличева Т.В.pdf
Електронна адреса	lilacsky53@gmail.com	lilacsky53@gmail.com
Контактний телефон	0958439024	0958439024

IX. Організаційні вимоги з вивчення навчальної дисципліни (політика навчальної дисципліни)

9.1. *Вимоги до роботи студентів під час проведення навчальних занять з курсу (відвідування занять, етика поведінки під час занять, відпрацювання пропущених занять тощо);*

Вивчення навчальної дисципліни “Дитячо-юнацький туризм” потребує: відвідування лекцій та лабораторних занять; підготовки до лабораторних занять; виконання всіх завдань згідно з навчальним планом; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури, а також картографічного матеріалу, комп’ютерних файлів тощо. Підготовка та участь в аудиторних заняттях передбачає ознайомлення з програмою навчальної дисципліни й питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення конспектів лекцій, а також матеріалів, викладених у підручниках, довідниках, науковій літературі, атласах, виробничих звітах, та електронних матеріалів тощо. Виконання лабораторних та індивідуальних завдань повинно за формою та змістом відповідати вимогам, що висувуються до вирішення відповідного завдання, свідчити про його самостійність, відсутність ознак повторюваності та плагіату. Присутність студентів на аудиторних заняттях обов’язкова; важливою також є їхня участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття потрібно відпрацювати. Це ж стосується студентів, які не виконали необхідні завдання. Слід дотримуватись певних правил поведінки на заняттях (не запізнюватись на заняття; вимикати мобільні телефони). Отже, здобувач вищої освіти повинен дотримуватись навчальної етики, поважно

ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу. Студент повинен знати, що викладання запропонованої навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень. Порушеннями академічної доброчесності вважають таке: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.